

**ДЕРЖАВНИЙ
ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНИЙ
НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
"ЧЕРВОНЕНСЬКЕ ВИЩЕ
ПРОФЕСІЙНЕ УЧИЛИЩЕ"**

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ
КОМПОНЕНТИ
«Економічна теорія»**

Рівень вищої освіти: Початковий рівень
(короткий цикл)
Галузь знань: 20 «Аграрні науки та
продовольство»
Спеціальність: 208 «Агроінженерія»
Навчальний рік, семестр: 2024-2025 н.р., семестр
3,4
Курс (рік навчання) 5 (2025)
Форма навчання: денна
Кількість кредитів ЄКТС: 3
Мова викладання: українська
Обов'язкова/вибіркова: **обов'язкова**

Викладач	Олеярник Марія Степанівна
Робоче місце	ДПТНЗ "Червоненське ВПУ" с. Червоне, Львівська область

ОПИС КОМПОНЕНТИ

Мета курсу	вивчення дисципліни є формування ґрунтовних знань у майбутніх фахівців про сутність економічних процесів та явищ, закономірності функціонування і розвитку економічних систем, а також логіки сучасного економічного мислення й економічної культури, навчання базовим методам аналізу економічної дійсності, умінню приймати обґрунтовані рішення в умовах ринкової економіки.
Завдання курсу	Для досягнення мети поставлені такі основні завдання: • науково обґрунтувати загальні основи економічного життя суспільства, розкрити сутність основних економічних категорій; • з'ясувати механізм дії економічних законів та механізм використання їх людьми у процесі господарської діяльності; • навчити студентів володінню методологією пізнання економічних процесів, категоріальним апаратом економічної теорії; • визначити істотні риси основних соціально-економічних систем та напрямки їх еволюції, критерії економічного розвитку, цілі сталого розвитку; • розкрити механізм функціонування ринкової економіки; • сформулювати економічне мислення, економічну психологію та науково обґрунтований світогляд студентів; • з'ясувати загальні риси світового господарства та тенденції його розвитку. У результаті вивчення навчальної дисципліни студенти повинні знати: основні економічні категорії та закони функціонування і розвитку суспільного виробництва; загальну характеристику та основні риси економічних

	систем; джерела та типи економічного зростання, прояви та причини макроекономічної нестабільності; умови функціонування та ознаки ринкової економіки, основи товарно-грошового обігу, теорії попиту та пропозиції; роль, види та економічні основи функціонування підприємств; економічні функції держави в ринковій економіці, види економічної політики та інструменти державного регулювання ринкової економіки; особливості розвитку економіки України. вміти: аналізувати економічні явища та процеси; застосовувати категоріальний апарат економічної теорії для їх пояснення, набуті знання для вирішення практичних проблем; уміти збирати та опрацьовувати статистичну інформацію, робити узагальнюючі висновки щодо економічних тенденцій; використовувати набуті знання для вирішення економічних проблем, оцінки можливих наслідків економічної політики; вирішувати економічні задачі; володіти культурою економічного мислення .
Компетентності	ЗК 7. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях, Здатність працювати в команді виявляти, ставити та вирішувати проблеми та приймати обґрунтовані рішення. ЗК 8. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями; ФК 13. Здатність до проведення економічного, маркетингового обґрунтування доцільності застосування технологій, технічних засобів та заходів з підтримання машин і обладнання в працездатному стані
Програмні результати навчання	ПРН 1. Застосовувати у професійній діяльності знання із загально технічних, гуманітарних та природничих наук, реалізувати ідеї, концепції з метою використання у професійній діяльності; ПРН 17. Виконувати економічні розрахунки та обґрунтування технологічних процесів, для ефективного здійснення господарської діяльності підприємства. Аналізувати ринок продукції та сільськогосподарської техніки. Вміти збирати і обробляти маркетингову інформацію.

План вивчення компоненти:

№ ти жн я	Назва теми	Форма вивчення та кількість годин	Завдання до самостійної роботи студента (СРС)
1.	Тема 1. Предмет і метод економічної теорії. Виникнення та розвиток економічної теорії.	Лекція (2 год.), СРС (2 год.)	Методи пізнання економічних процесів і явищ.
2.	Економічні відносини. Продуктивні сили. Предмет економічної теорії.	Лекція (2 год.), СРС (4 год.)	Проблема вибору оптимальних способів використання обмежених ресурсів
3.	Тема 2. Виробництво його фактори, результати і ефективність. Виробництво його фактори, результати і ефективність. Економічні потреби та суспільне виробництво Власність. Економічна система та сучасні типи економічних систем.	Лекція (2 год.), Практичне заняття (2 год.), СРС (6 год.)	Взаємозв'язок потреб і виробництва. Структура потреб людини за сучасних умов. Ринкова трансформація економіки України
4.	Тема 3. Економічна система суспільства. Суспільно-економічний розвиток. Власність та економічні системи. Відтворення й економічне зростання.	Лекція (2 год.), СРС (6 год.)	Відносини власності. Теорія прав власності Технологічні уклади та промислові революції. Постіндустріальне суспільство

5	Товарне господарство. Товар і гроші. Закон товарно-грошового обігу. Товарна форма організації суспільного виробництва. Товар і його властивості. Гроші, їх сутність та функції. Капітал: його оборот і нагромадження.	Лекція (4год.), Практичне заняття (2год.), СРС(4год.)	Споживча вартість, корисність (гранична корисність продукту, закон спадної граничної корисності), міновартість, вартість, цінність. Інфляція: сутність, причини, форми проявлення та соціально-економічні наслідки
6.	Ринкова економіка. Попит пропозиція. Конкуренція і монополія. Ринок та ринкова економіка. Конкуренція і монополія. Попит і пропозиція	Лекція (4 год.), Практичне заняття (2год.), СРС (8год.)	Ринкова інфраструктура. Антимонопольне законодавство. Ринкова рівновага.
7.	Підприємство. Дохід, витрати і прибуток. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці Підприємство. Дохід, витрати і прибуток Валовий дохід підприємства.	Лекція (4 год.), Практичне заняття (2год.), СРС (8год.)	Поведінка підприємств у сфері ринкового ціноутворення. Прожитковий мінімум. Державне регулювання особистих доходів населення. Економічні витрати і прибуток. Розподіл доходів у ринковій економіці. Зайнятість та безробіття в ринковій економіці.
8.	Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави В ринковій економіці. Світове господарство. Динаміка суспільного відтворення. Економічні функції держави в ринковій економіці.	Лекція (2год.), Практичне заняття (2год.), СРС (6 год.)	Фіскальна і монетарна політики. Державні фінанси. Державний бюджет. Фіскальна політика. Сучасні форми міжнародних економічних відносин.
	Світове господарство. Держава та її економічні функції в ринковій економіці. Світове господарство. Глобалізація.	Лекція (2 год.), СРС (6 год.)	Міжнародна інтеграція та проблеми інтеграції України у світове господарство.
9.	Галузеві особливості виробництва і функціонування капіталу. Аграрні відносин Сучасні форми господарювання в аграрному секторі України. Аграрна політика.	Лекція (2год.), СРС (4 год.)	Сучасні перетворення в аграрному секторі економіки України, становлення ринку землі.

Література

1. Політекономія : підручн. / За ред. В.Д. Базилевича. 9-те видання. Київ Нац. ун-т ім. Т.Шевченка. Київ: Знання, 2014. 710 с.
2. Кокарев І. В. Основи економічної теорії : курс лекцій. Дніпро : Дніпроп. держ. ун-т внутр. справ, 2017. 220 с. Камінська Т.М. Основи економічної теорії: підручник (I-IV р. а.) – 2-е видання. Київ. 2018. 232 с.
3. Несененко П. П., Артеменко О. А., Патлатой О. Є.. Теоретичні основи економічної політики : навчальний посібник. Київ : ФОП Гуляєва В. М., 2019. 306 с.

Допоміжна

1. Башнянин Г. І. Лазур П. Ю., Медведєв В. С. Політична економія: у 2-хч. Київ: Ніка-Центр, Ельга, 2018. 526 с.
2. Онегіна В. М. Державне регулювання цін і доходів сільськогосподарських товаровиробників. Київ : ННЦ ІАЕ, 2017. 590 с.
3. Шибасєва Н.В. Історія економіки та економічної думки. Харків: «Міськдрук», 2019. 396 с.
4. Основи економічної науки : навч. посібник для самост. підгот. до курсов. екзамену та комплекс. держ. екзамену з економ. теорії / Н. П. Мацелюх [та ін.] ; Нац. ун-т держ. податкової служби України. - К. : Центр учб. літ., 2018. - 324 с.
5. Мацелюх Н. П. Економічні теорії в системі наукових економічних знань : навч. посібник / Н. П. Мацелюх, І. А. Максименко. - 2-ге вид., перероб. та доп. - К. : Центр учб. літ., 2018. - 226 с.

Інформаційні ресурси

1. Нормативно-правова база (закони, положення, статистичні данні) України.
2. Джерела Інтернет.

Контроль знань

Планується проведення поточного контролю під час аудиторних занять, контроль якості виконання СРС; рубіжного контролю у формі захисту практичних робіт; підсумкова атестація у формі заліку.

Поточний контроль - 30%

Контроль СРС - 30%

Захист ПР - 40%

Поточний і рубіжні контролю не менше 60%.

Підсумковий контроль не менше - 40%.

Критерії поточного оцінювання знань здобувачів вищої освіти

Оцінка в балах	Оцінка за національною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	
		Оцінка	Пояснення
90-100	Відмінно	A	Відмінно (відмінне виконання лише з незначною кількістю помилок)
82-89	Добре	B	Дуже добре (вище середнього рівня з кількома помилками)
75-81		C	Добре (в цілому правильне виконання з певною кількістю суттєвих помилок)
67-74	Задовільно	D	Задовільно (непогано, але зі значною кількістю недоліків)
60-66		E	Достатньо (виконання задовольняє мінімальним критеріям)
35-59	Незадовільно	FX	Незадовільно (з можливістю повторного складання)
1-34		F	Незадовільно (з обов'язковим повторним курсом)

Політика навчальної компоненти

Активна участь здобувачів на практичному занятті під час опитування, відвідування лекційних занять, ініціативність в обговоренні дискусійних тем, своєчасність виконання самостійної роботи, заохочення здобувачів до науково-дослідної роботи.

Усі завдання, передбачені програмою, мають бути виконані у встановлений термін. Відпрацювання пропущених занять є обов'язковим незалежно від причини пропущеного заняття, здобувач презентує виконані завдання під час консультації викладача.

Під час роботи над індивідуальними завданнями, розв'язуванням задач не допустимо порушення академічної доброчесності. Презентації та виступи мають бути авторськими та оригінальними.

Крім того, підсумковий семестровий контроль здобувачів освіти може здійснюватися з використанням технологій дистанційного навчання; з метою контролю виконання завдань іспиту в дистанційній формі викладач має право протягом усього заходу користуватись засобами інформаційно- комунікаційного зв'язку, які дозволяють ідентифікувати здобувача освіти (Zoom, GoogleMeet, Viber тощо).